

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему

**«Міжнародні економічні спори: причини виникнення,
класифікація та сучасні методи розв'язання»**

Виконав: здобувач II курсу, групи МЕВ-24м

ОПП з міжнародних економічних відносин

Спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

Стукало Є.Г.

Керівник: Лимонова Е.М., к.е.н., доцент

Дніпро 2026

АНОТАЦІЯ

Міжнародні економічні спори: причини виникнення, класифікація та сучасні методи розв'язання.

У роботі розкрито поняття, передумови виникнення та класифікацію міжнародних економічних спорів, охарактеризовано механізми їх врегулювання у рамках СОТ, міжнародних судів, комерційного арбітражу та медіації. Проведено порівняльний аналіз практики вирішення спорів у ЄС і США та проаналізовано використання Україною міжнародних механізмів. Сформульовано рекомендації щодо вдосконалення системи врегулювання економічних спорів, зокрема підвищення правової підготовки фахівців, активне застосування альтернативних методів, впровадження сучасних технологій, реформування інвестиційних механізмів, розширення доступу для країн, що розвиваються, створення нових міжнародних і регіональних платформ, а також інтеграцію принципів сталого розвитку та прав людини. Реалізація цих заходів сприяє підвищенню ефективності, прозорості та справедливості процесу врегулювання спорів, стабільності міжнародної торгівлі та формуванню передбачуваних партнерських відносин між державами.

Ключові слова: міжнародні економічні спори, врегулювання спорів, Світова організація торгівлі, міжнародний комерційний арбітраж, медіація, альтернативне врегулювання спорів, тимчасові апеляційні арбітражі.

SUMMARY

International economic disputes: causes, classification and modern methods of resolution.

The study examines the concept, causes, and classification of international economic disputes and characterizes mechanisms for their resolution within the WTO framework, international courts, commercial arbitration, and mediation. A comparative analysis of dispute resolution practices in the EU and the USA is conducted, and Ukraine's use of international mechanisms is analyzed. Recommendations for improving the system of economic dispute resolution are formulated, including enhancing legal training of specialists, active application of alternative methods, implementation of modern technologies, reforming investment mechanisms, expanding access for developing countries, creating new international and regional platforms, and integrating principles of sustainable development and human rights. The implementation of these measures contributes to increased efficiency, transparency, and fairness in dispute resolution processes, stability in international trade, and the formation of predictable and cooperative relations between states.

Keywords: international economic disputes, dispute resolution, World Trade Organization, international commercial arbitration, mediation, alternative dispute resolution, temporary appellate arbitration.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВИРІШЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СПОРІВ.....	11
1.1. Поняття та зміст міжнародних економічних спорів.....	11
1.2. Передумови виникнення спорів та їх класифікація.....	20
1.3. Система врегулювання спорів у рамках СОТ.....	29
РОЗДІЛ 2. ІНСТРУМЕНТИ ТА ПРАКТИКИ ВИРІШЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СПОРІВ.....	38
2.1. Судові механізми вирішення спорів у міжнародному праві.....	38
2.2. Міжнародний комерційний арбітраж: переваги та сфера застосування.....	43
2.3. Медіація як сучасний інструмент альтернативного врегулювання конфліктів.....	51
РОЗДІЛ 3. СВІТОВИЙ ДОСВІД ВРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СПОРІВ.....	61
3.1. Порівняльна практика врегулювання спорів у ЄС та США.....	57
3.2. Використання Україною механізмів СОТ у розв'язанні економічних спорів.....	66
3.3. Рекомендації щодо вдосконалення міжнародно-правових механізмів вирішення економічних спорів.....	75
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	78
ДОДАТКИ.....	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	87